

Lévai Újság

gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

II. ÉVFOLYAM, 24. SZÁM

1935 JUNIUS 12. SZERDA

ÁRA 80 FILLÉR

Elégedetlenség és bizalmatlanság

Az az elégedetlenség, amely a városi ügyek intézésével kapcsolatban a lakosság legszélesebb rétegeinél tapasztalható ma már a város vezetőségével szemben, a bizalmatlanság fokozódott. Hogy ez a bizalmatlanság nem indokolatlan, annak legjobb bizonyítékát adta a magyar nemzeti párt, amely saját kebeléből választott városbíró ellen volt kénytelen nyilvánosan fellépni.

A „Bars” legutóbbi száma a városi ügyekkel kapcsolatban részletesen ismertette azon 3 indítványt, amelyet a magyar nemzeti párt és a vele tartó nemzeti munkáspárt, valamint a ker. szoc. párt terjesztettek be a város előljáróságához. Ezen indítványok közül kettő a takarékosági intézkedések bevezetésére, a választói névjegyzékek hiányaira vonatkozik.

A harmadik indítvány a május 29-ről 28-ára kitűzött hetivásárral kapcsolatban, (az országos katonai parancsnok látogatásának idején) súlyos támadásokat tartalmaz a városi hatósággal szemben és ugyszólván kirobbantója az egyre növekvő elégedetlenségnek. Ezen indítvány sulyosan elítéli a saját pártból választott városbírák vezetése alatt álló előljáróságot. A beadvány nyilvánosan közölt formában ilyen ki-teleket tartalmaz:

1. A város hatóságának kötelessége éberben ügyelni a város minden egyes polgárának érdekeire és jogaira.
2. Mert a fentvázolt intézkedések rendkívül alkalmasak arra, hogy a hatóság és különösen a város vezetősége iránti bizalmat az adófizelő polgároknak megrendítsék.
3. Ehhez segédkezel a jövőben

semmiesetre sem vagyunk hajlandók nyújtani.

4. Elvárhatjuk joggal, hogy törvényadta jogainkban nem leszünk soha senki által, különösen pedig nem a városi hatóság által megrövidítve.

5. Minden sérelmes rendelkezés, minden egyes alkalommal a városi tanács által tárgyalassék le.

Aki tud ujságot olvasni és aki meg tudja érteni a fentiek értelmét, azok előtt nyilvánvaló, hogy ezen indítvány a városi vezetőséggel szemben bizalmatlansági indítvánnyal azonos. A saját pártja által megtámadott városbírónak most már tudomásul kell vennie, hogy elégedetlen a város lakossága, mert egyrészt a téves intézkedések, másrészt a szükséges intézkedések hiánya okozta ezt. A város tele van panasszal, zuglódással, olyan hibák miatt, amelyek elintézése a városi hatóságok hatáskörébe tartozik. Így például a Perecpartra vezető hid a mai napig nem készült el és így a városi lakosság számai vannak megfosztva a közlekedés lehetőségétől, a nyári fürdéstől. A villanyvezeték átkapcsolásával kapcsolatban a villanytelep sulyos pénzkezel szed, dacára annak az ígéretnek, hogy minden munkát az átszereléssel kapcsolatban önköltségi áron fogják elkészíteni. Ezen sérelmekre egyébként rövidesen visszatérünk.

Ismerve Antal Gyula városbíró önzéretes karakterét, meg vagyunk győződve, hogy a saját pártja részéről jött indokolt támadásnak le fogja vonni a konzekvenciáit, mert a sérelmes állapotok likvidálása nem tűr további halasztást. Várjuk az intézkedéseket!

hián vagyunk a megfelelő iskolaépü-
letnek, mert még a meglévő iskolák
elhelyezése is nehézségbe ütközik. Itt
van pl. az állami elemi iskola felépíté-
se, amelynek szüksége arra kész-
tette a szülőket, hogy gyermekeiknek
a jelenlegi egészségtelen, szétszórtan
magánházakban elhelyezett iskola lát-
ogatását eltiltsák. Sajnos ez a diák-
sztrájk nem vezetett eredményre. Köz-
ismert a reálgimnázium tulzsufoltsa-
ga is.

Éppen ezen kérdések megoldásával
elintézést nyerhet a kereskedelmi is-
kola elhelyezése is. Itt különböző meg-
oldások volnának lehetségesek. Vagy
az állami elemi iskola megépítésénél
kellene tekintetbe venni a kereske-
delmi iskolának szükséges tanhelyisé-
gek megépítését, vagy pedig az ele-
mi iskola felépítése következtében
szabaddá vált helyiségekben lehetne
az új iskolát ideiglenesen elhelyezni.

Az ideiglenes megoldás azért sem
volna lehetetlen, mert határozott for-
mában szó van arról, hogy a tanító-
képezde megszűnik és akkor annak
helyébe kerül a gimnázium és a sza-
baddá vált gimnázium épületébe a
kereskedelmi lehetne véglegesen tető
alá hozni.

Amennyiben a viszonyok rövid idő
alatt kedvezően alakulnának és az ál-
lami tanügyi költségvetés kibővítésére
kerülne a sor, úgy a kereskedelmi
iskola részére külön épületet lehetne
venni és pedig legcélszerűbben úgy,
hogy a polgári iskola mellé, ahol meg-
felelő szabad hely áll rendelkezésre
— épülne fel, mint szárnyépület a lé-
vai kereskedelmi iskola. Ez a meg-
oldás aránylag könnyen keresztül-
vihető.

Milyen legyen a kereskedelmi

Az új kereskedelmi iskolánál a koe-
dukációs rendszert kell alkalmazni,
hogy azt fiúk és lányok egyaránt lát-
ogathassák. Ma már mindkét nembeli
ifjúságnak egyenlőképpen van szüksége
a szakismeretre, mivel a lányok nagy-
része is alkalmazást keres. Az új is-
kolának szlovák és magyar párhuzamos
osztályokkal kell rendelkezni. Ez
által reparálva volna az a sérelem,
mely Léva és Léva környékének ma-
gyarságát a reálgimnázium párhuzamos
magyar osztályainak mellőzésével
érintette. De szükség van a két-
nyelvű iskolára azért is, mert a tekint-
etbe jövő járással között: Korpona,
Ujbánya, Léva, Verebély, Zseliz, Pár-
kány, Ipolyáság, az utóbbi öt kvalifikált
nemzetiségi összetétellel bír.

Ami az iskola megépítését és fenn-
tartását illeti, nyilvánvaló, hogy a vá-

ros abból a mai gazdasági viszo-
nyainak és anyagi helyzetének figye-
lembevételével nem vállalhat részese-
dést, a szükséges telket azonban meg
tudja szerezni és ingyen bocsátaná
az állam rendelkezésére.

Mindezekből látható, hogy a terv
nemcsak életre való, de meg is való-
sítható és annak érdekében mindenki-
nek össze kell fogni. Elsősorban a
hatóságoknak kell a kérdéssel fog-
lalkozniuk és pedig minél előbb, hogy
a nyári szünet alatt a kérdés dü-
lőre jusson, az életbevágóan fontos
iskola minél előbb megkezdhesse mű-
ködését.

A kerékpárokozókat belekény- szerítik az utirendbe.

Az országúti rendőrség bevezetésé-
vel véget vetnek egy állandó jelen-
ségnek, amely még ma is sűrűn mu-
tatkozik az országutakon. Ez a keré-
párokozó fegyelmellen magatartása,
akik még ma is az autók korszakában
azt hiszik, hogy az övék az országút és
ennek a hiedelemnek megfelelően
egyáltalán nem tartják be a forgalmi
rendet. Az utirendőrség ezúttal éppen
úgy, az autósokat, a kerékpárokozókat
is kényszeríteni fogja arra, hogy a
nyilvános utvonalakon betartsák a for-
galomra vonatkozó előírásokat, amire
annál inkább is szükség van, mert
az autóforgalom megnövekedésével
ezáltal sok szerencsétlenségnek lehet
előjét venni.

MOZI MÚSORA: APOLLO MOZI (Denk)

Nyári népelőadási ciklus az
Apolló mozgóban! Június 12-től az
Apolló mozgó népelőadási hely-
ákkal nyári szezonit nyit meg.
Programon vannak a legújabb ameri-
kai filmek premierjei, majd az őszi
slágerek reprizei. A jól szellőztetett
terem, jó vígjátékok és egyéb filmek
olcsó helyákkal várják a közönsé-
get. Előadások előtt és szünetekben
Dallos közkedvelt jazzzenekarának ze-
neátvittele a városi szálloda kerthely-
ségéből. — Szerdán és csütörtökön
Hans Albers híres muzsikus
legjobb szerepe és legnagyobb filmje:
„A FEHÉR DEMON”. Harc a mor-
fiumcsempészek ellen. További szere-
pekben: Gerda Maurus, Lucie Höfllich,
Trude v. Molo. Új hangos híradó!
— Szombaton és vasárnap este gyö-
nyörű történelmi film: SZERELEM ÉS
AZ ELSŐ VONAT. A film tárgya ab-
ból az időből való, mikor Berlin és
Potsdam között megindult az első von-
at. Főszerepekben: Jakob Tiedke, Ida
Wüst, Karin Hardt, Fritz Kampers.
Új hangos híradó.

A lévai kereskedelmi iskoláról

A lévai kereskedelmi iskola létesíté-
séről írt cikkünk úgy a hatóságok,
mint a városi lakosság részéről meg-
értéssel találkozott. Az élet egyre több
és egyre praktikusabb tudást követel,
amelyet csupán egy kereskedelmi is-
kola adhat, különösen ma, amidőn
minden boldogulásnak előfeltétele a
közgazdasági szakismeretektől függ.

Milyen legyen a lévai kereskedelmi

A kereskedelmi iskolának két faj-
tája létezik a köztársaságban. Az egyik
a kétéves, a másik pedig az u. n.
kereskedelmi akadémia, amelynek tan-
anyaga 4 évre van felosztva. Elkép-
zelésünk szerint ámenetileg megfelelő
volna a két éves kereskedelmi iskola
megszervezése, mert pótolná ideig-
lenesen azt a hiányt és hézagot, ame-
lyet ifjúságunk nevelésében, a prakti-
kus életre való előkészítésben mind-
nyájan annyira érezzük. Ez a kétéves
tanfolyam elegendő volna a legszük-

ségesebb szakismeretek megszerzésé-
re, amilyenek pl. a gyorsírás, gépirás,
kereskedelmi levelezés, közgazdaságtan
és legalább egy világnyelv elsaj-
átítása. Idővel azután a két évfolya-
mos iskolát ki lehet építeni kereske-
delmi akadémivá, amely a közép-
iskola elvégzésével volna egyenrangú
és amelynek érettségi bizonyítványa
bármely magán- vagy köztisztviselői
állás elnyeréséhez kvalifikál.

Az iskola elhelyezése

Léván mindenki előtt ismeretes, hogy

+ Betegápolási cikkek +

Sérvkötők, haskötők, gumiharisnyák. Szemüvegek orvosi
rendeletre. Fotografáló gépek és sportcikkek. Kosmetikai
szaktanács ingyen. Illatszerek és gumiarúk legolcsóbb
a legnagyobb választékban

PICK ENDRE MEDICINÁL DROGÉRIA

A világhírű BARBARA GOULD és
HORMO kozmetikai intézet hormon
készítményeinek egyedüli lerakata.

A részletüzletekről szóló új törvény

A részletüzletek mindennapi jelen-
ségé váltak a kereskedelmi életben.
Egyrészt tehát nagy elterjedtség, más-
részt a gazdasági válság arra kész-
tette a kormányt, hogy a kereskedel-
mi élet ezen jelentős területét tör-
vénnyel szabályozza.

Az 1955 április 12-én hozott 76. sz.
és már érvénybelépett törvény az egész
ország területén érvényes. A közér-
deknek vélünk szolgálatot tenni, ami-
dön a törvény fontosabb intézkedéseit
az alábbiakban ismertetjük.

Mi tekintendő részletüzletnek

Részletüzletnek nevezi a törvény
azon ügyleteket, amelyek a kereske-
delmi vagy egyéb ipar üzésénél ingó
dolgok eladásából keletkeztek. További
feltétel, hogy a vételár legalább 3
részletben fizetendő és az eladott do-
log még a vételár teljes kifizetése
előtt lett a vevőnek átadva. Ha utazó
vagy ügynök kötötte a részletüzletet,
ugy annak eljárásait, cselekményeért
maga az eladó felel. (Félrevezetés, csa-
lás stb.) Nem vonatkoznak a törvény
szabályai azon részletüzletre, amelyek-
nél a vételár felülhaladja a 10.000
Kč-t és nem vonatkozik ingatlanokra
sem, amelyek részletre lettek vásá-
rolva (ház, föld, telek). Nem vonat-
kozik az új törvény azon vételre sem,
amelyet valamely kereskedő ipar-
nak üzésében köt, kivéve, ha az olyan
ingóságokat vesz részletre, amelyek
üzletének berendezéséhez, felszerel-
éséhez szükségesek. Ha tehát egy kis-
kereskedő a nagykereskedőtől rész-
letre vesz árut, azt nem védik a tör-
vény alább részletezett rendelkezései.

A vételár legalább 3 részletben fi-
zetendő és a megvett dolog még a
teljes kifizetés előtt átadandó. Ha te-
hát valaki egy ruhát vásárol és a fe-
lét kifizeti, a másik felével pedig egy-
szerűen adós marad, az nem tekin-
tendő részletüzletnek. Valamint az sem,
ha a megvett dolog teljes kifizetésig
az eladónál marad.

Mellék megállapodások

A szerződés a fenti alakellékeken
kívül még a következő megállapodá-
sokat tartalmazhatja:

1. a tulajdonjog fenntartása a vé-
telár teljes kifizetéséig;

2. a szerződéstől való visszalépés
és határidő vesztesé.

Egyéb a vevő kárára kötött meg-
állapodás érvénytelen.

Az eladó fenntartott tulajdonjogát
csak az esetben érvényesítheti, illetve
költheti ki, ha a vevő legalább 2 egy-
másután következő részlettel van ké-
sedelembe és az összes ki nem fi-
zetett részlet a vételár 1/10-ed részét
lesziki ki.

Az eladó jogosult a közvellen egy-
másután elmulasztott részletekre az
előbb is elmulasztott fizetéseket is
hozzászámítani. Ha ezen összeaddással
nyert összeg kiteszi a teljes vételár
1/10-ed részét, tulajdonjogát, vissza-
lépését, illetve az összes hátralékos
részletek megfizetését jogos érvénye-
sítheti.

A tulajdonjog érvényesítése

A tulajdonjogot, a szerződéstől való
visszalépést, határidővesztést az eladó

csak akkor érvényesítheti, ha ezen
szándékát a vevővel előzetesen írás-
ban közli. Köteles egyttel az elmu-
lasztott részletek kifizetésére legalább
8 napi határidőt engedélyezni. Ezen
határidő az írásbeli kézbesítést követő
nappal veszi kezdetét.

Nem érvényesítheti azonban az el-
adó említett jogait, ha a vevőt a há-
tralékos részletek kifizetésére már be-
perelte. Ilyen per beadásával az eladó
lemond visszalépési jogáról. De nem
gyakorolhatja határidővesztésből eredő
jogát az eladó még 2 részlet elmu-
lasztása esetén sem, ha a vevő ki-
tudja mutatni, hogy munkanélküli.

A vevőnek jogában áll akár a tel-
jes vételárát esedékessége előtt is ki-
fizetni és az esedékesség közötti ka-

maldifferenciát levonásba hozni.

Az eladó szavatossága

Az eladó szavatol a megvásárolt
dolog hibájáért és hiányaiért az utolsó
részlet kifizetéséig. Szükséges azon-
ban, hogy a vevő a hibákat az eladóval
közölje, még pedig haladéktalanul,
amint ezeket felfedezte. A szava-
tossági igényt kizárni, vagy hatá-
ridejét megrövidíteni nem lehet. A hi-
bákért szavatol az eladó akkor is a
vételár teljes kifizetéséig, ha annak
behajtására végrehajtást vezet a vevő
ellen.

Amennyiben a részletre vásárolt do-
log, vagy áru a felét sem éri meg a
vételárnak, ugy ezen sérelmet a vevő
érvényesítheti és kérheti a szerződés
hatálytalanságát. Az eladó csak ugy
tarthatja érvényben a szerződést, ha
kipótolja azt, ami az általános érték
eléréséhez hiányzik. Az aránytalanság
a szerződés megkötésének idejében
fennálló érték szerint bírálható el.

A szerződés alaki kellei

A mellék megállapodások, amelyeket
fentebb részleteztünk, ha erről írás-
beli elismervény lett kiállítva, amelyet
az eladó tartozik a vevőnek haladéktalanul
kiszolgáltatni. Amennyiben a
részletek több mint egy évi időtartamra
vannak felosztva, a vevő kérelmére
az eladó tartozik mindenkor írott el-
ismervényt adni. Amíg ezt meg nem
kapta, a szerződést nem köteles tel-
jesíteni. Az írásbeli elismervénynek
tartalmazni kell a szerződés legfon-
tosabb pontjait és azt faktura formá-
jában is ki lehet állítani.

A vevőt csakis azon bíróságnál le-
het perelni, amelynek területén a lak-
helye van.

A kereskedőknek tehát igen óvato-
san kell eljárniuk! A hanyagul eljáró
kereskedő vagy iparos nagy kárnak
teszi ki magát, ha a törvény előírásait
nem tartja be.

(—r—r—r)

A nemek harcának lévai tükre

II.

A viszhang

Lapunk előbbi számában közölt
bevezető cikkünk nagy viszhangra ta-
lált — különösen az ifjúság körében,
de az öregek sem lukarkodnak meg-
jegyzésekben. Hja akkor más világ
volt, jobbakt voltak az emberek, ez a
moltjuk. Ebben részben igazuk van,
mert a megélhetésért folytatott harc
nem volt olyan kíméletlen és kegyel-
len, mint ma. A férfiak álláshoz jutot-
tak, megélhetést, existenciát teremlet-
tek és — megnöveltek, a leányok nem
jártak hivatalba, üzletbe, hanem meg-
várták, amíg jött valaki megfelelő és
— férjhez mentek. Ma éppen fordítva
van.

Tévedés volna azonban azt hinni,
hogy csakis anyagi existenciális okai
vannak a nemek között kifejlődött bi-
zalmatlanságnak, lassan már azt mond-
hatjuk gyűlöletnek.

A csábítás

Ugyancsak tévedés volna azt hinni,
hogy a régi időkben feltétlenül ideális
és hibátlan volt a viszony a két ifju-
ság között. A régi szisztémának egyik
csunya és elítélendő defektusa volt.
A férfi és a nő közötti viszony első-
sorban is a csábításra volt beállítva.
Félrevezetésre, megtévesztésre. A nő
a férfit férjnek akarta „megfogni“ és
ezért gyakran olyan érezyeket szin-
telt, amelyekkel a valóságban nem
rendelkezett. A férfi csak a házasság-
gá, az együttélés során ébredt tudat-
ára annak, hogy tulajdonképpen félre-
vezetés áldozata. De férfiak szintén
gyakran fordultak cselhez, furainghoz
és használták ki a nők hiszékenysé-
gét —, hogy önmagukat kedvező szin-
ben fellüntetve, a nő könnyelmű pi-
lanatait önzően és futólag kihasznál-
ják. Mennyi szerencsétlen életnek lett
ez okozója!

A megegyezés

A mai kor fiatalsága felvilágosult,
számítób és nem utolsó sorban nyil-
tább. A szándék nem a félrevezetés,
az „elszédítés“, hanem a megértés.
Nincs többé bókokkal és hízalgéssel
teletűzdelt udvarlás, imádás, ma az

élet sokkal realisabb. Ha két komoly
és erkölcsileg érett fiatal összetalál-
kozik elsősorban arra törekszenek,
hogy egymás hibáit megismerjék, amit
egyik fél sem igyekszik azzal meg-
nehezíteni, hogy azokat leplezi, titkol-
ja, mert tudja, hogy az előbb utóbb
megbösszulja magát.

Ha megismerték egymás erényeit
és hibáit és megtudnak egyezni a lé-
nyeges életkérdésekben, akkor kezd
csak kialakulni közöttük az a kapcsolat,
amely végeredményképen a há-
zassághoz vezet. Az így létrejött há-
zasságok rendszerint jól sikerülnek,
mert az egyik fél sem vesz zsákban
macskát.

A csábítási teória és szisztéma te-
hát megbukott és helyébe az előzetes
és önkéntes megegyezés lépett. Miel-
több is ez a modernember szabad-
ságszerető és felvilágosodott szelle-
méhez. Természetesen ehhez intelli-
gencia és műveltség kell.

A korzóság átka...

A nőnek ma sokkal nagyobb olva-
soltságra, tájékozódottságra és tudás-
ra van szüksége, mint valamikor. Ez
egyenesen következik abból, hogy nin-
csen többé gyamság alatt, önálló lett
— akár pilótánöröl, vagy varrólányról
van szó. Az önállóságához pedig biz-
tonság kell. Az életben pedig bizton-
ságra csak az tehet szert, akinek van
tudása és tapasztalata.

A lévai fiatalság keveset szentel a
kulturának. Kevés időt és kevés pénzt.
A pénzáltozatok foglalkosságáról
nem akarunk beszélni, mert a mai vi-
szonyok indokolták teszik, de annál
inkább kell szemükre vetnünk, hogy
fiatalságuk legnagyobb részét az ut-
cán töltik — minden idejükkel elra-
bolja a korzól! Az az elkéseregett ko-
nok kitartás, amellyel Léva fiatal lá-
nyok és fiatal fiuk a korzó szánalmas,
sivár és egészségtelen aszfaltját jár-
ják, könnyen azt hiltetné el az em-
berrel, hogy ez az út a boldogság-
hoz, az üdvözüléshez vezet. Könyv,
olvasás, kirándulások, kulturális elő-

adások, sport, nyelvtanulási, a szak-
tudás fejlesztése ez mind semmi —
de igenis mindig és minden a korzól
Porban, sárban, esőben, csatokban ott
sétál, csatangol a lévai ifjúság nagy
része többnyire meddő csevegésekkel
és fecsegésekkel töltve idejét. Boldo-
gok, akik ezt nem veszik észre, mert
legalább nem látják oly sötétnek, si-
várnak a jövőt, amelynek első felé-
tele a műveltség elterjedése és elmé-
lyítése a tömegek között.

Szlovákul és magyarul beszélő
leány kiszolgáláshoz
felvételték.
Zsittnyan cukrászda

Ahogyan én látom...

városunkban a közegészségügyvel
igen keveset, sőt — mondhatnánk —
semmit sem törődnek. Mert ha nem
igy volna, akkor nem lenne szükséges
nap-nap után emlegetni olyan szem-
mel látható, általános közjeltűtést
kellő dolgokat, amelyeket nemcsak
szakemberek, de laikusok is észre-
vesznek. Nyár van, meleg van, az
aszfalt mellett elhúzódo csatornában
millió számra szaporodnak a fertőző
baktériumok, rothadnak, bomlanak az
utcára kerülő különböző anyagok, bü-
zös, baktériumokkal telt városszerte
a levegő és senki nem gondol arra,
hogy néha-néha legalább az utvona-
lak melletti csatornákat ugy ahogy
fertőtlenítsék. A város lakosságának
legnagyobb részét a megélhetés gond-
jai kötik le és csak nagyon kevesen
és igen rövid időre engedhetik meg
maguknak, hogy árnyas, tiszta leve-
gőjű fürdőhelyekre vonulhassanak pár
napra egy kissé felüdülni. Nagyon
fontosnak tartanánk, ha a városi hi-
vatalok részéről különösen most nyá-
ron nagyobb gondot fordítanának a
közegészségügyet veszélyeztető mo-
mentum szigorú ellenőrzésére. A vá-
rosnak erre vonatkozólag meg van-
nak a szükséges szabályrendeletei,
meg van hozzá a személyzete és a
megfelelő eszközei, csak egy kissé
törődni kell a dologgal és Léva egész-
ségügyi viszonyai tőrhetőbbek lesznek,
mert ma tőrhetetlenek. Okulár.

ITT A KÁNIKULA!

IMPRÍMÉK, WEEKEND-ANYAGOK, STRAND
KELMÉK a legnagyobb választékan NAGYON
OLCSÓN

Kohn és Kovács

szövet- és selyemáruházában
SZIGORU SZABOTT-ÁR RENDSZER!

Lévai intézmények:

Schoeller a Co.

Léván a Schoeller a Co cégnek nagy malomüzeme van. Ez a malom a teljesítőképesség teljes kihasználásával a következő mennyiségeket dolgozza fel: 8 vagón buza, 1/2 vagón árpa (gerslinek), 1/4 vagón rozstot lisztnek és 1 vagón darát.

A malom kereken 100 munkatérrel alkalmaz és ennek következtében úgy a feldolgozott nyersanyag tekintetében, mint az alkalmazott munkások létszámát illetően a legnagyobb iparvállalat Léván. A malom nemcsak a Republika határain belül, nemcsak Európában, de az egész világon ismeri. Ezt főként annak a tudományos táplálkozási iparnak a figyelmét a Schoeller-malomra irányítja. Ezek a tudományos munkák a minőség buzatermelésre és a liszt minőségi feldolgozására vonatkoznak.

Egy elsőrangú lisztnek elsősorban mentesnek kell lenni minden keveréktől, azután a főzés és sültés alatt úgy kell fejlődnie, hogy könnyen legyen emészthető és azonkívül egészséges hatása legyen, amennyiben egyes betegségek terjesztésének, mint rachitis és tuberkulózis ezuton is elejét lehet venni. Minden a legkisebb előrehaladás a táplálkozási ipar terén nagyobb értékkel bír az emberiség számára, mint bármily tehetséges hadvezérnek a legnagyobb diadala. — A lévai Schoeller-malom ezeket szem előtt tartva fáradhatatlanul a liszt megjavítására törekszik.

Hogy a nagy munkanélküliséget csökkentse a Schoeller cég újra üzembe helyezte a siklósi kőbányáját. Siklóson 20-30 munkás dolgozik és az ott nyert Levertin remélhetőleg az építészek és építetők tetszését meg nyeri. A műköveken kívül más használati köveket, mint homlokzatkövet, határkövet, kerítéskövet és makadámot is készítenek.

Nixpródon új, modern léglagyrára van a Schoeller a Co-nak, ahol mindennemű téglát úgy készítik, mint gépjárművel állítanak elő.

Nem köztudomású, hogy Nixpródon homokbánya is van, amely nemcsak jó építési homokot ad, de geológiai szempontból is nagyon érdekes.

A Schoeller cég kulturális téren is tevékeny és mindenki meggyőződhet róla, hogy éppen most olyan állapotba hozza a lévai várat, hogy ez a történelmi emlékmű továbbra is jókarban megmarad. Ez a vár azért érdekes, mert alapja a többi egykorú várakétól teljesen eltérő. A várépület nem egyszerre, hanem hosszabb, rövidebb megszakításokkal épült fel, vannak gótikus falai is. Csak az ágyuk feltalálása után lettek ezek az aránylag gyönyörű falak erősebb falak telepítésével eltakarva.

Ez évben lett az óbarsi templom renoválva és olyan állapotba hozva, hogy minden lokálpatriótának érdemes volna elmenni ezt az érdekes emlékművet megtekinteni. Közismert dolog, hogy úgy a lévai vár, mint az óbarsi templom régi nemzeti emlékművek, melyek megérdemlik a megismerést és lapunk szívesen rendez az érdeklődők részére autóbussz kirándulást Óbarsra.

Nagy érdeklődést érdemel a kálnai szeszfinomító, ahol 100%-os szeszt készítenek. A laikusok előtt is ismeretes, hogy ez még néhány év előtt lehetetlen volt. Az új módszer, a 100%-os szesz előállítására francia eredetű és különösen fizikusok számára rendkívül érdekes. Lapunk felhívja az iskolák figyelmét erre az érdekes intézményre és a Schoeller cég kérésünkre szívesen engedélyezi az iskolák látogatását.

A földművesek számára is akad a Schoeller cégnél látványos, bár mennyire is összezsugorodott a

valamikor nagy kiterjedésű és kiválóan példás mezőgazdaságuk, amely nemcsak a közvetlen környéken, de messze földön jó hírnevű mintagazdaság volt, kiváló lótenyésztésük és más földműves intézményeik még ma is példaképpen szolgálhatnak tanulni és haladni vágyó gazdáinknak.

Amint látható a Schoeller & Co. cég nemcsak közgazdasági szempontból tölt be jelentős szerepet, hanem az „előkelőség kötelező” elve alapján a szokásos mértéken felül áldoz a kulturális és művészeti értékek megmentésére, fenntartására érdekében is.

Ezen közérdekű tevékenységet még nagyméretű jótékonyági adományok egészítik ki. Mindez a cég lévai fejének Schoeller Gusztávnak, valamint a központi igazgatónak: Pokorny Gottfriednek érdeme.

A fehéremű szolgáltatásban

Ha a kereskedő a vevő szolgáltatásban áll: megtartja magának. Ha mi a fehéremű szolgáltatásban állunk: sokáig megtartjuk újnak. A legjobban úgy szolgáljuk, ha jó minőségű szappannal mossuk; így sok-sok korona ára drága fehéreműt takarítunk meg. A SCHICHT-SZARVAS SZAPPAN kitűnő minőségű! Oly kiméletesen, amellyel oly tökéletesen tisztít, hogy a fehéremű megegyezzen oly sokáig tart.

SCHICHT-SZAPPAN
SZARVAS VÉDJEGY

Léva önvédelmi harca a gabonamonopolium következményei ellen

Az Országos Hivatal május 3-án kell 46.360/13/95 szám alatt rendeletet adott ki, amelyben kimondja, hogy azokon a helyeken, ahol a Gabonamonopolium Társaságnak hivatalos átvételi helye van, ott a gabonás szekerektől nem szabad helyi illetéket szedni. Léva városa volt az első, aki a rendelet tarthatatlanságát felismerte és az ellen panaszt adott be, amelyben kéri a rendelet hatálytalanságát vagy az okozott kár megtérítését.

Léva város jövedelmi forrásait már maga a gabonamonopolium is erősen megcsappantotta, mert hiszen a Garam alsó részéről, Salló, Zseliz környékéről a gazdák teljesen elmaradtak, amennyiben ők a legközelebbi vasúti állomásra szállítva gabonájukért még magasabb árat is kapnak, mint ha azt Lévára behozzák. Ez az újabb rendelet pedig egyenesen beláthatatlan kárt okoz a városnak, mert hisz több mint egy negyedmillió vesz-

széggel kell a városnak számolni, miután most még azoktól sem szedhet majd helypénzt, akik még Lévára szállítják gabonájukat. Léván nincs közvetlenség, itt csak helypénzt szedtek. Ős idők óta a szekerek az utcákon álltak meg, ott etettek, ami a város tisztántartását nehezítette, de nagyobb rendőri felügyeletet is kívánt és ez a város kiadásait tetemesen emelte. A városnak az a pár korona, amit helyi illeték címén az egyes szekerek után szedett jogos és igazságos követelése volt, mert hiszen azt mint munka ellenértéket kapta és mindazok a körülmények, amelyek a helyi illetékszedését régebben indokolták tették, a jövőben is fennállnak, így a rendelet nagy kárt okoz a városnak.

Léva példájára már a többi városok is panasszal támadják meg a sérelmes rendeletet és követelik annak mielőbbi hatályon kívül helyezését.

A főutca csatornázása

A keramit ut átépítésével kapcsolatosan a tartomány felszólította a város vezetőségét, hogy a felszíni vizek elvezetéséről gondoskodják és egyben az erre vonatkozólag betervezett tervekét jóváhagyta. F. hó 5-én a város előljáróságára az érdekelt háztulajdonosok egy részét a városháza nagyteremben tanácskozássra hívta meg. Simai Miklós városi mérnök ismertette a csatorna elkészítésének tervét és a hozzávetőleges költségeket, amelyek cca. 80.000—82.000 koronát tesznek ki. Ez az összeg mintegy 27 háztulajdonos között oszlik meg.

A csatorna a Boros-háztól kezdődve végighalad a főútvonalon és a Schoeller-malom udvarán át, jóval a turbinák alatt torkollik be a Percbe. Az 50 cm átméretű csatorna az útvonal egyik oldalán lesz vezetve, megfelelően elhelyezett vízbeömlő aknákkal felszerelve. A tervvel szerint a szomszédos utcák egy részéről is a felszíni vizeket a csatorna vezeti le. Az egész csatornahálózat valószínűleg a város általános csatornázásánál felhasználható, illetve beilleszthető lesz.

A jelenlévő háztulajdonosok elvileg helyeselték a csatorna kivitelezését és annak költségeit vállalják, a részletek kidolgozására és a költségek

igazságos elosztására hat lagu bizottságot küldtek ki. A bizottság tagjai: Klein Ödön, dr Munk Károly, Horátsik Pál, Schwitzer Gyula, Müller Árpád, Schäffer Sándor.

A Szepesti és Kálnai utca csatornázása is hasonló módon nyer megoldást a keramit ut átépítése kapcsán.

Maga az a körülmény, hogy a város közepe, a főútvonal környéke a szennyes, bűzös kifolyásoktól és pocsolólyaktól megszabadul olyan rendkívüli megbecsülendő körülmény, amelyet a legnagyobb örömmel üdvözölünk. Nemcsak a város vezetőségének a kedvező pillanat felhasználásáért, de az összes háztulajdonosoknak a rendkívüli időkből hozott áldozatokért a legmesszebbmenő elismeréssel adózunk.

Órák és ékszerek a legjutányosabban beszerezhetők

STEINER
TESTVÉREKNÉL
LEVICE, Bafa mellett.

— **Mi van a zúgói átjáró híd-dal?** A perccparti fürdőzők elszomorodva látták a tavasz folyamán, hogy a zúgói átjáróhidnak a lépcsőit eltávolították és ez által ott az átkelést lehetetlenné tették. Abban a reményben ringalták magukat, hogy még idejekorán, a fürdőző szezon beállta előtt rendes közlekedési hídat fognak odaépíteni. Mi is ilyen információkat kapunk annak idején. Sajnos a remény ez ideig remény maradt. Hogy ki, vagy mi akadályozza a híd megépítését nem kutatjuk, de nem hagyhatjuk szó nélkül, mert a város lakosságának az egészségéről van szó. A Percnek a zúgó feletti része a leglátogatottabb nyári fürdőző hely Léván és a város középső részéről a Halászcserda felől közelíthető meg a legrövidebb uton. Bizunk benne, hogy az illetékesek a legrövidebb idő alatt megfelelő hídat készítenek oda, hogy a város lakosságának a legrövidebb uton megközelíthetővé tegyék a Percnek a felső folyását.

— **Elkészült a Marx utca kövezése.** A Lévai Ujság szerkesztőségéhez április hó vége felé levél érkezett, amelyben egy elkeseredett családapa kért bennünket, hogy járjunk közben a hivatalos fórumoknál az Agrasolhoz vezető ut mielőbbi megjavítása érdekében. Lapunkban annak idején a levelet és a nyert felvilágosításokat közöltük. Most örömmel állapítjuk meg, hogy az azóta eltelt mástól hónap alatt az ut teljesen elkészült, át van adva a forgalomnak, még csak az egyik oldali járdaszél elkészítése vesz néhány napi munkát igénybe. Reméljük, hogy az ut további karbantartására is kellő gondot fordítanak majd, hogy az újabb panaszra okot ne adjon.

— **Halálos autógázolás.** F. hó 6-án Maczák József 35 éves alsópéti gazda a besei állomásról kerékpáron hazafelé igyekezett és a vele szemben jövő Udvaros Ferenc érsekújvári hentesáru gyár autója oly szerencsétlenül elütötte, hogy Maczák a helyszínen meghalt. Az autó vezetője a szerencsétlenséget igyekezett elkerülni, mert a hirtelen lékezés következtében az autóval ő is az árokba szaladt. Maczákot feleségén kívül két gyermeke gyászolja.

— **Én úr vagyok, te is úr vagy,** mivel mind a ketten ismerjük az Alpa sósorszesz kiváló tulajdonságait, azokat fel is tudjuk használni az egész napi kimerülés és fáradtság után.

— **A husárok emelése ellen.** A szoc. dem. párt, a nemzeti szocialista és kommunista párttal együttesen a túlmagas husárok ellen nyilvános népgyűlésen kívánt tiltakozni. A népgyűlést a járási hivatal nem engedélyezte.

— **A világháboruban elesettek emlékművének alapja javára.** „Az obszitos” próbái már serényen folynak. Az előjelekből ítélve az előadás lársadalmunk minden rétegét érintő eseménye lesz, — mert hisz nincs család, amelyet a háború borzalma ne érintett volna.

Villamos átszereléseket az új áramra

Éder Kálmán koncessionárius villany- és vízvezeték-szerelő vállalatja jutányosan készíti.

Motorokat gyári áron szállít.
Levice, Szepessy utca 20

— **Új kút a városháza udvarán.** Legutóbb közöltük, hogy az egészségügyi hatóságok a városházi közkelet fertőzöttnek nyilvánították és elrendelték annak lezárását. A városnak gyorsan intézkedni kellett és az új kút már készen is áll, 12 m. mély, ivóvíze jó. Sajnos, újabb közkelet árszára egyelőre nem kerül sor.

— **Elgázolás.** A Bálipartra vezető uton elüthet az autó egy gyereket, a gyerek alászaladt, a vezető nem tudott kitérni. A rendőr persze mégis leírta és valószínűleg meg is lesz büntetve, pedig inkább az elővigyázatlan gyermek, vagy annak szülei érdemelnék büntetést.

Játszóterekre van szükség

Ki az a rövidlátó ember, aki nem volna tisztában a jövő generáció egészségének jelentőségével? Az egész világon mindenütt a hatóságok a gyermekek érdekében kivételes intézkedéseket léptettek életbe, mert az egészségesebb generáció megalapozása általános emberi érdek. Már banalitás számba megy az európai világvárosok példája, ahol a mérhetetlen nagyságu autóforgalmat állítja meg a közlekedési rendőr, hogy a forgalmasabb utkeresztvezetéseknél őrségre, a gyermek biztonságban átsétálhasson. Aki életét nemcsak Léván szokta áttengetni, hanem megnézi azt, hogy mi újság Európában, bámulattal látja azokat a szociális intézkedéseket és intézményeket, amelyek a gyermeket védik, fejlődését elősegítik. A parkok pázsítja nem hozzáférhetetlen hely többé, tele van mindenütt gyermekekkel, fürdőmedencékkel, játékterekkel.

Akik azon a véleményen vannak, hogy Léván ilyenre nincs szükség, nem csinálnak belőle lelkiismereti kérdést. Pedig a lévai por és büztenger fellélenül szükségessé teszi, minél több gyermekjátszóteret, oázis létesítést. Az sem ellenvetés, hogy ott van a Kalvária, a lévai gyermekek egyetlen menedékhelye. Az ott létesített kis homokfürdő, amelyben már lassan több a fű, mint a homok, szűk méreteivel nem elégíti ki az igényeket. De egy gyermekjátszóteret nemcsak homokra van szüksége, hanem a szabadmozgás lehetőségére, játékszerekre, vízre, higiéniaira.

SPORT

Vasárnap BSE-LTE 5:1 (2:1)

Biró: Burkó

Hétfőn BSE-ŠK Levice 5:1(2:1)

Biró: Jurnik

Vasárnap az LTE ellen állt ki a BSE csapata. Az első félidőben a játék klegyensúlyozott, bár a vendégek többet támadnak és a sárgazöld védelem nagy munkában van. Azonban a vendégek fölénybe kerülnek és két góljukra az LTE csak egygyel válaszol.

A második félidőben a játék képe megváltozik, a BSE döntő fölénybe kerül és 5:1-re győz. Jók voltak a pestieknél a kapus, a bal hátvéd és a szélsők, míg az LTE-nél csak Víz, Martinovic és Horváth elégtettek ki.

Hétfőn az ŠK Levice ellen állt ki a BSE csapata. Ez a mérkőzés volt együttesen az ŠK Levice itthoni bemutatkozása. Az eredmény ill is 5:1 lett a pestiek javára. Félidő 2:1. A pihent ŠK meglepően jól tartja magát, míg a vendégek — lábukban az előzőnap mérkőzéssel — lanyhán kezdenek. Azonban az iram egyre

Apró hirdetések

Minden szó 40 fillér, a legkisebb hirdetés ára 4 Ké.

Kiadó lakásokat és butorozott szobákat lapunk előfizetői részére ingyen közlünk. — Azok, akik nem előfizetői a Lévai Ujságnak, a hirdetés egyszeri közléséért 2 — Két fizetnek. A nehéz gazdasági viszonyok között lapunk ezzel kíván olvasóinak segítségére lenni.

Megvételre keresek 2 szobás utcai, emeleti lakás szobákkal azonnali beköltözésre kiadó.

Perfekt német-szlovák

gimnazista, 16 éves nyári szünidőre elmenne gyermekek mellé magyar vidékre.

Címek a kiadóban, Štur utca 3. szám.

Juventus week-endtelep ünnepi megnyitása

Felhívjuk az illetékes tényezők figyelmét arra, hogy az adott körülmények között is Léván számos gyermekjátszóhelyet lehet létesíteni és oda kell törekedni, hogy minden városrésznek meg legyenek azok a helyek, ahol a gyermekek összegyűnnek és a fejlődésükhöz szükséges mozgást elvégezhetik. Így például az újtelepi parlagon heverő park, illetve elkerített füves rész, önként kínálkozik erre a célra. Gyermekek részére kellene megtartani és átalakítani az egyik parkot a gimnázium mellett. Van hely a Tabánban is, a sporttelepen és még sok más helyen, amelyet egy kis jóindulattal és kevés pénzzel a lévai gyermekek rendelkezésére lehetne bocsátani.

A költségvetési fedezet is meg van, mert a város 15.000 Ké-t vett fel fásítás céljaira, amely összeg erre a célra volna fordítandó, egyrészt azért, mert a fásítással összefügg, másrészt mert az összegnek eredeti célra való felhasználása iránt a mai napig nem történt intézkedés.

Akinek a városi lakosság jobb sorsára, a jövő generáció egészsége szíven fekszik, nem zárkozhatik el ennek a problémának sürgős megoldásától. A gyermekek nem nevelődhetnek az utca porában, a csatornák posványában, azoknak megfelelő egészség létkört és környezetet kell teremteni, hogy különbek, izmosabbak, életrevalóbbak legyenek, mint a mai generáció.

***

Utazáshoz

vasuti menetrendek, levél-papírok nagy választékban olcsón beszerezhetők

FODOR
UTÓDA CÉGNÉL, Levice. Tel. 70

Utazáshoz

vasuti menetrendek, levél-papírok nagy választékban olcsón beszerezhetők

FODOR

UTÓDA CÉGNÉL, Levice. Tel. 70

— **Meghívó.** A Lévai Torna Egylet alulírt vezetősége ezúton hívja meg az összes tagját a f. hó 16-án d. e. léli 11 órakor Kaszinóban tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárgysorozat: Fízett játékosok rendszerére való áttérés. Az alapszabályok 18. és 22. pontjai értelmében fontos minden egyes tag jelenlétére. — Vass Jenő s. k. elnök, dr. Knapp Pál s. k. főtitkár.

LEGJOBB HENTESÁRUK

OLCSÓN PRIMUS

ÜZLETÉBEN KAPHATÓ
SZEPESSI UTCA 13.

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos gabona árak: A Monopólium Társaság június hóra lévai paritsban a következő árakat állapította meg: buza 164'50, rozs 122'50, közép sörárpa 125'—, takarmány árpa 115'—, zab 127'—, kukorica 120'—, kukorica (fehér) 115, kukorica cinqun. 135'— Ké

Valuták:

német márka	—	—	—	845'—
magyar pengő	—	—	—	453'50
svajci frank	—	—	—	780'50
angol font	—	—	—	117'75
olasz líra	—	—	—	201'40
amerikai dollár	—	—	—	25'75
francia frank	—	—	—	157'95
osztrák schilling	—	—	—	463'50

LÉVAI UJSÁG gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Feltöltő szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ (pl. agr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Štur u. 3. Telefon 19. — Nyomja: FODOR utóda Lánca Jenő nyomdája Léva, Szepessy u. 28. — Előfizetési díj: egészévre 40', félévre 20', negyedévre 10'— Ké, egyes szám ára 40 fill. — Három példány megvárása után előfizetőnek számílik. — Hirdetéseket tarifá szerinti Fodor papírkészletében adhatók át. Telefon 70. — Gyakori hirdetőknak árengedmény. — Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza. — A postahelység használatát a brazilavai posta- és táviratgospórtó legvaló feladóhelyei 109.976. V-1934 szám alatt engedélyezte.

OLVASSUK ÉS TERJESSZÜK

a „Lévai Ujság”-ot!